

POSTANOWIENIE

Warszawa, dnia

25 lipca 2014 r.

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Marek Kotlinowski – przewodniczący

Sławomira Wronkowska-Jaśkiewicz – sprawozdawca

Maria Gintowt-Jankowicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 czerwca 2014 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej

po s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

UZASADNIENIE:

W skardze konstytucyjnej sporządzonej przez pełnomocnika [redacted] (dalej: skarżący) zakwestionował zgodność z Konstytucją art. 223 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1404, ze zm.; dalej: u.s.c.). Zaskarżonym przepisom u.s.c., w zakresie, w jakim „posługują się niedookreślonym ustawowo pojęciem »przed wejściem w życie ustawy« rozumianym jako dzień poprzedzający bezpośrednio datę wejścia w życie ustawy (a nie wcześniejszym dowolnym odległym w przeszłości okresem czasu poprzedzającym wejście w życie ustawy)”, skarżący zarzucił niezgodność z art. 60 w zw. z art. 32 ust. 2 i art. 2 Konstytucji.

Postanowieniem z dnia 3 czerwca 2014 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. W uzasadnieniu rozstrzygnięcia Trybunał stwierdził, że skarga została wniesiona z naruszeniem wymogu przewidzianego w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, ze zm.; dalej: ustawa o TK). Zdaniem Trybunału argumentacja skarżącego mająca potwierdzać zarzut niekonstytucyjności kwestionowanych przepisów u.s.c. nie uwzględnia kontekstu normatywnego, w jakim one występują. W ocenie Trybunału proponowany przez skarżącego sposób interpretacji art. 223 ust. 3 i 5 u.s.c. ma wyłącznie charakter teoretyczny, niezgodny z *ratio legis* przepisów przejściowych tego aktu prawnego. Trybunał uznał także za bezpodstawne zgłoszone przez skarżącego zastrzeżenia dotyczące nieweryfikowalności decyzji kadrowych podejmowanych na podstawie kwestionowanych unormowań u.s.c.

W zażaleniu na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego skarżący podniósł, że wbrew „pozornie podanej formalnie przyczynie odmowy nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej, w istocie postanowienie to w uzasadnieniu merytorycznie odnosi się do przedmiotu skargi i stanowi swoisty »przedsąd« tej skargi”. W szczegółowej części zażalenia skarżący

podkreślił samodzielny charakter prawa statuowanego w art. 60 Konstytucji. Stwierdził ponadto, że dowodem na dopuszczalność szerokiego rozumienia zwrotu „przed wejściem w życie ustawy” może być orzecznictwo sądowe (wskazał przy tym dwa judykaty Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego – odpowiednio z 1995 r. i 2005 r.). Zdaniem skarżącego podważa to stanowisko Trybunału o wyłącznie teoretycznym walorze interpretacji art. 223 ust. 3 i 5 u.s.c. przedstawionej w skardze konstytucyjnej.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Zażalenie skarżącego nie dostarczyło argumentów, które podważyłyby prawidłowość postanowienia o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Zarzuty zażalenia skarżącego koncentrują się na dwóch problemach. Po pierwsze, na dopuszczalności przeprowadzenia w ramach wstępnej kontroli skargi konstytucyjnej – jak to określa skarżący – merytorycznej oceny zarzutów skierowanych przeciwko zaskarżonym unormowaniom u.s.c. Po drugie, na dopuszczalności odmiennej – względem przyjętej przez sądy orzekające w sprawie skarżącego – interpretacji zaskarżonego przepisu (w szczególności zaś zawartego w jego treści zwrotu „przed wejściem w życie ustawy”). W tym kontekście skarżący przedstawił argumenty odwołujące się do orzecznictwa sądowego, które – w jego ocenie – podważają negatywną ocenę tej interpretacji zawartą w postanowieniu Trybunału o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Trzeba zauważyć, że w zaskarżonym postanowieniu Trybunał nie zakwestionował zasadności samego powołania przez skarżącego art. 60 Konstytucji jako wzorca kontroli przepisów u.s.c. Zasadnicze zastrzeżenia Trybunału wzbudziło natomiast wyjaśnienie przez skarżącego sposobu naruszenia prawa podmiotowego wyrażonego w tym przepisie Konstytucji.

W związku z powyższym Trybunał stwierdza, że przytoczone w zażaleniu argumenty, podkreślające samodzielny charakter i „niedyskryminacyjny” zakres zastosowania prawa dostępu do służby publicznej, nie korespondują z zasadniczymi przesłankami odmowy nadania skardze dalszego biegu.

Zdaniem Trybunału argumentacja zażalenia odnosząca się do obydwu wskazanych wyżej przesłanek odmowy nie zasługuje na uwzględnienie.

W kontekście zarzucanej w zażaleniu niedopuszczalności przeprowadzania przez Trybunał merytorycznej oceny skargi konstytucyjnej na etapie wstępnej kontroli tego środka ochrony stwierdzić należy, że stanowisko skarżącego nie uwzględnia treści przepisów ustawy o TK normujących przebieg tej fazy postępowania przed Trybunałem. Zgodnie z art. 36 ust. 3 w zw. z art. 49 ustawy o TK jedną z przesłanek determinujących wydanie przez Trybunał postanowienia o odmowie nadania skardze dalszego biegu jest oczywista bezzasadność skargi konstytucyjnej. Stwierdzenie zaistnienia tej przesłanki odmowy nadania skardze dalszego biegu oznacza, że Trybunał nie ocenia już tylko wypełnienia określonych warunków formalnych przewidzianych w regulacji konstytucyjnej i ustawowej, lecz przechodzi do następnego etapu – kwalifikacji zarzutów skargi, w tym zwłaszcza wyjaśnienia przez skarżącego sposobu naruszenia przez zakwestionowane unormowanie konstytucyjnych wolności i praw (por. M. Romańska [red.], *Pozainstancyjne środki ochrony prawnej*, Warszawa 2012, s. 68 i nast.). W swoim orzecznictwie w sprawach skarg konstytucyjnych Trybunał podkreślał: „[z] oczywistą bezzasadnością mamy zaś do czynienia w sytuacji, w której podstawa skargi konstytucyjnej jest co prawda wskazana przez skarżącego poprawnie, a więc wyraża prawa i wolności, do których skarżący odwołuje się w swych zarzutach, jednak wyjaśnienie sposobu naruszenia owych praw i wolności w żadnym stopniu nie uprawdopodobnia zarzutu niekonstytucyjności zaskarżonych przepisów. Jest to więc sytuacja, w której podnoszone zarzuty w sposób oczywisty nie znajdują uzasadnienia i w zakresie

wskazanych praw i wolności są oczywiście pozbawione podstaw. Brak uprawdopodobnienia naruszenia wskazanych praw i wolności przez zaskarżone przepisy, w stopniu, który wskazuje na zasadniczy brak podstaw, określany w art. 47 w zw. z art. 36 ust. 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym jako oczywista bezzasadność skargi, uniemożliwia nadanie skardze biegu” (postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 listopada 2007 r., Ts 211/06, OTK ZU nr 5/B/2007, poz. 219). Trybunał podkreśla w związku z tym, że dokonywana na etapie wstępnej kontroli ocena wykonania przez skarżącego obowiązku przewidzianego w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy o TK, także w kontekście przesłanki oczywistej bezzasadności, nie może być – jak to czyni skarżący w zażaleniu – utożsamiona z merytoryczną kontrolą zgodności z Konstytucją zaskarżonych przepisów.

Trzeba ponadto zauważyć, że uwzględnienie powyższej przesłanki już na etapie wstępnej kontroli służy wyeliminowaniu skarg konstytucyjnych, wobec których prowadzenie dalszego postępowania pozbawione jest uzasadnienia ze względu na treść art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK, w którym ustawodawca nakazuje umorzenie postępowania przez Trybunał w sytuacji, gdy wydanie orzeczenia jest niedopuszczalne. Podważenie możliwości odniesienia się przez Trybunał (w toku wstępnej kontroli skargi) do sposobu, w jaki skarżący wyjaśnił zarzucane naruszenie konstytucyjnych wolności i praw, nie uwzględnia zatem normatywnych podstaw dla takiego działania, zawartych w przepisach ustawy o TK. Trybunał zauważa również, że niezgodne z treścią zaskarżonego postanowienia jest twierdzenie skarżącego, jakoby przesłanka oczywistej bezzasadności nie była powołana jako podstawa odmowy nadania skardze dalszego biegu. Świadczy o tym choćby końcowy *passus* (s. 7) uzasadnienia postanowienia Trybunału z dnia 3 czerwca 2014 r.

Trybunał podtrzymuje również negatywną ocenę argumentów mających potwierdzać zarzut niekonstytucyjności art. 223 ust. 3 i 4 u.s.c., polegającej na posłużeniu się przez ustawodawcę nieprecyzyjnym i niedookreślonym

zwrotem. Trybunał ponownie zwraca uwagę na konieczność takiej interpretacji zwrotu „przed wejściem w życie ustawy”, która uwzględniać będzie zarówno umiejscowienie zaskarżonych przepisów w całym kontekście normatywnym u.s.c., jak i ich *ratio legis*, związane z koniecznością sprawnego, niezagrażającego niezbędnej fachowości funkcjonariuszy celnych, wprowadzenia ich w życie. Zdaniem Trybunału powyższej oceny nie może zmienić odwołanie się przez skarżącego do incydentalnych judykatów sądowych, podjętych przez Sąd Najwyższy i Naczelny Sąd Administracyjny w odniesieniu do innego stanu prawnego.

Z uwagi na powyższe okoliczności należy stwierdzić, że Trybunał Konstytucyjny zasadnie odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Marek Kotlinowski

Sławomira Wronkowska-Jaskiewicz

Maria Gintowt-Jankowicz

kość z oryginałem

28 lipca 2014r.

DYREKTOR ZESPOŁU
Wstępnej Kontroli Skarg Konstytucyjnych i Wniosek

Beata Szepietowska